

KINNITATUD
volinike kogus
08.12.2015
Protokoll nt 3 p 4

PARIMA TÖÖSTUSMAASTIKU KONKURSI HINDAMISE PÕHIMÕTTED

Kodukaunistamiseks ei pea üksnes uusi väärtusi looma – hooneid ehitama, puid ja ilutaimi istutama – olemasolevat peab ka korras hoidma ja vajadusel taastama. Ka kõige kaunim rajatis, ehitised, iluaed, park või puiestee ei ärata meis ilutunnet, kui see on unarusse jäetud, samas mõjub keskkonna korrastatus töömeeleolule ja tervisele positiivselt.

Tööstusmaastikud kuuluvad lahutamatu osana meie igapäevaellu. Soovime näha maastikul ehitisi, mis rikastavad ümbritsevat keskkonda esteetilisest ja keskkonna alalhoiu aspektist lähtuvalt.

1. KONKURSI ÜLDISED SÄTTED

1.1. Tööstusmaastiku mõiste

Tööstusmaastiku mõiste all käsitletakse kinnistut või kinnistuid, millel paiknevad tööstusobjektid ehk ehitised (vastavalt RT I, 05.03.2015,1 määratluse järgi).

1.2. Parima tööstusmaastiku üleriigiline konkurs

Parima tööstusmaastiku üleriigiline konkurs on üheks osaks MTÜ Eesti Kodukaunistamise Ühenduse (MTÜ EKKÜ) poolt igal aastal korraldatavast üldrahvalikust liikumisest „Eesti kaunis kodu“. Parima tööstusmaastiku üleriigilisel konkursil kandideerivad Vabariigi Presidendi auhinnale nii vanad rekonstrueeritud tootmiskompleksid ja –hooned kui ka kriteeriumidele vastavad uusehitised, samuti karjäärid ja rekultiveeritavad jäätmaad.

Konkurs käsitleb kahte teemat/tegevusvaldkonda:

I - tööstuse poolt rikutud maastiku (karjäärid, tuhamäed, kaevandused, jäätmehoiud jne) rekultiveerimist;

II – tööstusmaastik tootmishoonete või -rajatiste ümbruses, kogu tööstuse jaoks vajaliku territooriumi planeerimist ja korrastatust, seal hulgas kaitsehaljastuse olemasolu jms, mida iseloomustab kõrge haljastuslik ja heakorrastuslik väärtus, hea hooldatus tootmise jätkudes või rekonstrueerimine uues funktsioonis.

1.3. Konkursi eesmärk

Konkursi peamiseks eesmärgiks on positiivsete näidete kaudu motiveerida tööstusmaastike omanikke rohkem mõtlema tootmisega seotud esteetilistele ja keskkonnakaitselistele aspektidele.

1.4. Hinnatakse:

1.4.1. toimetulekut tootmishoonete ja -rajatiste poolt kujundatavate esteetiliste ja keskkonnakaitseliste eesmärkidega,

1.4.2. kõrget haljastuslikku ja heakorrastuslikku väärtust,

1.4.3. head hooldatust tootmise jätkudes ning objekti rekonstrueerimist uueks funktsiooniks,

1.4.4. rahvuslipu väärikat eksponeerimist tööstushoonete kompleksis.

1.5. Osavõtuõigus

Konkursil osalemine on vaba ja vabatahtlik, osavõtusoovijad registreeruvad Eesti Kaubandus-Tööstuskojas. Osavõtjaid võivad esitada ka kohalikud omavalitsused, organisatsioonid ja üksikisikud omaniku nõusolekul. Konkursil osalemist võib algatada ka Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, kui selleks on saadud organisatsiooni nõusolek.

2. PARIMATE SELGITAMINE JA AUTASUSTAMINE

Eesti Kaubandus-Tööstuskojas registreerunud konkursist osavõtjad esitatakse MTÜ EKKÜ Juhatusel. Esitatud materjalide alusel selgitab üleriigiline komisjon välja parima tööstusmaastiku objekti. Üleriigilise komisjoni liikmeteks on MTÜ EKKÜ volinike kogu.

Vabariiklikule hindamiskomisjonile esitatakse järgmised andmed:

- ettevõtte või objekti nimi ja asukoht;
- omaniku või haldaja nimi;
- täpne aadress;
- telefoninumber ja e-posti aadress. Hajaasustuses paiknevatele objektidele on soovitatav lisada konkreetset teejuhised;
- vähemalt 4 fotot;
- objekti lühikirjeldus, mis käsitleb hindamiskriteeriumides kajastatud teemasid.

2.1. Tulemuste väljaselgitamine

Parimate väljaselgitamisel arvestatakse:

- 2.1.1.** sulandumist ümbruskonda või positiivset kontrasti ümbruskonnaga;
- 2.1.2.** looduskeskkonnast tulenevate eelduste oskuslikku kasutamist;
- 2.1.3.** rekonstrueeritud objekti või kompleksi eeskujuväärivat rekonstrueerimist;
- 2.1.4.** lahenduse ratsionaalsust ja originaalsust;
- 2.1.5.** rahvuslipu eeskujuväärivat eksponeerimist;
- 2.1.6.** erilist taimekollektsiooni;
- 2.1.7.** tähelepanuväärset üksikelementi;
- 2.1.8.** märkimisväärt arhitektuurset lahendust ja ansamblilisust;
- 2.1.9.** omanäolisust, isikupära.

2.2. Konkursi tulemuste avalikustamine

Tulemused tehakse teatavaks üleriigilistes infokanalites, MTÜ EKKÜ kodulehel ning tunnustamine toimub Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutataval Eesti Vabariigi taasiseseisvumise aastapäevale lähimal pühapäeval augustikuus koos üleriigilise konkursi „Eesti kaunis kodu“ autasude kätteandmisel.

3. TÖÖSTUSMAASTIKU HINDAMISKRITEERIUMID

Hindamisel käsitletakse viit suurt teemaderingi: terviklikku ruumimõju, keskkonnakaitselisi abinõusid, heakorda, haljastust ja väikevorme. Teemade alapunkte eraldi ja ühekaupa ei hinnata, pigem on need allpool toodud teemade sisu selgitamiseks:

3.1. Terviklik ruumimõju:

- 3.1.1. rajatise tervikpilt ja maastiku mõju / tootmishoonete ehituslik olukord, eraldi tuua välja märkimisväärne arhitektuurne lahendus selle olemasolul;
- 3.1.2. tootmishooned koos oma mõjuruumiga – moodustavad terviku, on funktsionaalsed, mõjuv üldpilt jne;
- 3.1.3. tootmisala piirid, servavööndid, barjäärid, kaitseistandike olemasolu, ja nende korrasolek. Häired, kahjustused (probleemsed piirkonnad), nende mõju ümbritsevale maastikule.

3.2. Keskkonnakaitselised abinõud:

- 3.2.1. asutuse tootmisettevõtte keskkonnapoliitika – keskkonda säästva tehnoloogia kasutamine, väljaarendamine, kvaliteetse elukeskkonna säilitamine (nt välditakse õhureostust, rekultiveeritakse vanu kaevandusi, kaitstakse põhjavett, rajatakse haljastust jne);
- 3.2.2. keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamine, kasutuselevõtt. Ettevõttel on väljastatud keskkonnajuhtimisstandard ISO 14001:2004 või on taotlemisel;
- 3.2.3. rakendatakse keskkonda säästvaid tehnoloogiaid, püüdes säilitades ökoloogilist tasakaalu;
- 3.2.4. efektiivne ressursside kasutamine tootmisel;
- 3.2.5. tehtud on keskkonnariskide analüüs;
- 3.2.6. jäätmeseadusest on kinni peetud;
- 3.2.7. tulevikku suunatud tehnoloogiate kasutamine;
- 3.2.8. töötajate keskkonnateadlikkuse parandamine.

3.3. Heakord:

- 3.3.1. tööstusmaastiku heakorrastatus (kuskil ei veedele tootmis- ja tööstusjäätmeid);
- 3.3.2. vanade karjääride kaevanduste, rajatiste jms rekultiveerimine;
- 3.3.3. teede seisundi ja sobivuse hindamine, katendite valik jms.

3.4. Haljastus ja selle seisund:

- 3.4.1. puude, põõsaste hooldatus, sobivus keskkonda, kaitseistandike hooldatus;
- 3.4.2. haljastuse kujundus ja selle esteetilisus;
- 3.4.3. muru ja niidualade seisund.

3.5. Väikevormid, nende seisund ja sobivus:

- 3.5.1. lipuvarras;
- 3.5.2. piirded ja väravad;
- 3.5.3. puhkekohad – istepingid, prügikastid jms;
- 3.5.4. viidad, sildid, logo, reklaam jms;
- 3.5.5. välisvalgustus.